Espiritualitat i cinema

Per Isidre Ferré el dl., 30/11/2020 - 07:00

Del 15 al 30 de novembre s'ha dut a terme la XVII Mostra de Cinema Espiritual de Catalunya. Es tracta d'una mostra cinematogràfica ja consolidada, que des de 2004 ens ofereix un recull de pel•lícules d'arreu que, d'una manera o altra, plantegen, tracten explícitament o pressuposen com a marc narratiu el fet espiritual. S'hi han pogut veure 51 pel·lícules, des de produccions ben recents (sovint de poca difusió comercial) fins a títols que permeten fer una revisió del panorama del cinema espiritual i religiós del segle XX. Enguany, però, ateses les circumstàncies sanitàries que vivim arran de la covid-19, els films s'han emès a través de plataformes virtuals, però en tot cas cal celebrar que s'hagi trobat la manera que la Mostra no s'aturés. És important assenyalar, a més, que la Mostra de Cinema Espiritual forma part d'un projecte de més gran abast, on també s'inclou el Fons Filmogràric de les Religions, engegat i encapçallat per Joan-Andreu Rocha Scarpetta.

Des de tamps antics, els humans hem fet experiència, hem descobert, hem reflexionat sobre el trancendent a través de l'art. Des de l'art antic hem fet present i ens hem vinculat amb el transcendent mitjançat imatges, música, objectes... L'art ha estat una finestra per la qual ha irromput el fet religiós. És natural, doncs, que l'experiència espiritual del segle XX estigui marcada per una forma artística fonamental per entendre l'època: el cinema. El llenguatge conematogràfic s'ha integrat en el nostre imaginari, també en el religiós. És cert que el cinema ha escampat estereotips i prejudicis gens beneficiosos per a les religions, però ha estat alhora, si s'ha fet amb la sensibilitat i saviesa que requereix, una eina de comuncicació d'experiències espirituals de primer ordre. En l'espiritualitat hi cap el silenci, fins i tot la nit fosca, però també (i qui sap si especialment) la imatge i la llum, el moviment i la narració.

Estic convençut que aviat caldrà ampliar-ho al llenguatge audiovisual que està marcant aquestes primeres dècades del segle XXI: les sèries de televisió. Un llenguatge gens menyspreable per a l'experiència espiritual. Podem desentendre'ns-en?